

Internationalt sekretariat

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

**Samlenotat: Ministerrådsmøde (uddannelse og ungdom) den 19. -
20. maj 2011**

28. april 2011
Sags nr.:
037.49J.011

Ungdom

Pkt. 1: Fremme af nye og effektive former for unges aktive deltagelse i det demokratiske liv i Europa.

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *resolution*

(s. 2)

Pkt. 2: Den strukturerede dialog med unge om unges beskæftigelse.

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *resolution*

(s. 4)

Pkt. 3: Unges frivillige arbejde og deres bidrag til udvikling af lokalsamfundene

- *politisk debat*

(s. 7)

Uddannelse

Pkt. 4: Politikker, som skal mindske antallet af elever, der forlader skolen for tidligt

- *KOM(2011) 18*
- *benstilling*

(s. 9)

Pkt. 5: Fremme af læringsmobilitet for unge mennesker

- *KOM(2010) 477*
- *benstilling*

(s. 11)

Pkt. 6: Førskoleundervisning og børnepasningsordninger

- KOM (2011) 66
- *rådskonklusioner*

(s. 14)

Pkt. 7: Forebyggende politikker, der kan bekæmpe antallet af elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår, herunder romaer, som forlader skolen for tidligt

- KOM (2011) 173
- *politisk debat*

(s. 16)

Ungdom

Pkt. 1: Fremme af nye og effektive former for unges aktive deltagelse i det demokratiske liv i Europa.

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *resolution*

Resumé:

Det ungarske formandskab ønsker med resolutionen at sætte fokus på unges aktive medborgerskab. Resolutionen opfordrer medlemslandene til i dialog med de unge selv at udnytte mulighederne i Europa 2020- strategien og initiativet Unge på Vej til at lette adgangen for unge til at deltage aktivt i samfundslivet.

1. Baggrund

På ministerrådsmødet den 27. november 2009 vedtog EU's ungdomsministre en resolution om nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet i perioden 2010 til 2018. Heri er fastsat otte tværgående indsatsområder, og samarbejdet koordineres så i 18-måneders perioder inden for et af disse områder, dvs. tre formandskaber ad gangen i det såkaldte trio-samarbejde. Den nuværende trio Spanien, Belgien og Ungarn har valgt det fælles tema ”unges beskæftigelse.”

Inden for denne hovedoverskift har Ungarn dernæst ønsket at sætte fokus på unges aktive medborgerskab – ”participation.” Udgangspunktet for dette har ikke mindst været tilføjelsen til Artikel 165, afsnit 2, i Lissabon-traktaten om at ”fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa.”

2. Formål og indhold

Formålet med resolutionen er at opfordre medlemslandene til at finde nye og effektive metoder til at få de unge mere engageret i alle dele af det demokratiske liv i Europa. Dette sker ikke mindst på baggrund af en konstatering af, at andelen af unge, der deltager i valg til de forskellige demokratiske forsamlinger, i nogle lande ligger relativt lavt set i forhold til gennemsnittet.

Den nuværende stramme situation på arbejdsmarkedet gør det derfor ekstra nødvendigt at tænke i nye og kreative deltagerformer for unge, først og fremmest ved brug af de nye sociale medier. Det vil kunne medvirke til at få de unges synspunkter bedre frem i den offentlige debat og forhåbentlig også til at få dem til at engagere sig mere i de demokratiske beslutningsprocesser.

På denne baggrund opfordrer formandskabet derfor medlemslandene til sammen med Kommissionen inden for deres respektive kompetenceområder at

- Udnytte de muligheder, som Europa-2020 strategien indeholder via initiativet Unge på Vej til at øge unges engagement i samfundslivet og de demokratiske processer i særdeleshed
- Styrke undervisningen i digitale medier inden for både det formelle og det uformelle uddannelsessystem
- Udvide informationen til børn og unge om deres demokratiske rettigheder inden for både EU, FN og Europarådet
- Tilstræbe lige adgang for unge til information om deres demokratiske rettigheder, specielt for unge med særlige behov
- Fremme undervisningen i demokrati, aktivt medborgerskab og menneskerettigheder
- Lette adgangen for unge til at deltage i det demokratiske liv i medlemslandene
- Støtte det politiske system i dets bestræbelser på at informere unge om samfundsforhold
- Medvirke til at sørge for, at unges egne ideer og tanker bliver hørt i samfundsdebatten
- Støtte ungdomsorganisationerne i deres arbejde med idéer til at få unge til at deltage aktivt på både lokalt, nationalt og europæisk niveau
- Overvejen nye metoder til at øge stemmeberettigede unges udøvelse af deres stemmeret på alle niveauer
- Medvirke til at øge mobiliteten blandt unge bl.a. med det formål at motivere dem til at tage aktivt del i uddannelsessystemet, søge beskæftigelse på arbejdsmarkedet og deltage i det lokale samfundsliv.

Endvidere opfordres Kommissionen til at

- Videreudvikle statistiske indikatorer for unges deltagelse i det demokratiske liv
- Restrukturere den europæiske ungdomsportal ud fra brugerne behov for at kunne give dem let adgang til relevant information
- Sikre, at unges synspunkter bliver inkluderet i planlægningen af den næste generation af ungdomsprogrammet

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på ungdomsområdet, jf. artikel 165, respekteres fuldt ud i rådsresolutionen.

6. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Rådskonklusionerne har været drøftet på et møde i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom m.v. den 27. april 2011. Der fremkom ingen bemærkninger.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes at støtte en vedtagelse af resolutionen.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter formandskabets udkast til resolution.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Resolutionen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Pkt. 2: Den strukturerede dialog med unge om unges beskæftigelse.

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *resolution*

Resumé:

Formandskabet ønsker at gøre status over de første 18-måneders forløb med den strukturerede dialog med de unge om unges beskæftigelsessituation og at fremsætte anbefalinger til den kommende trio om mulige forbedringer.

1. Baggrund

Fra den 1. januar 2010 koordineres det europæiske samarbejde inden for ungdomsområdet i 18-måneders perioder, hvor de tre deltagende lande vælger et fælles tema for deres trio og inden for dette fastsætter egne nationale prioriteter.

Det ungarske formandskab ønsker med udkastet til rådsresolution dels at gøre status for de første 18-måneders dialog, dvs. perioden fra 1. januar 2010 til 30. juni 2011, om det fælles tema ”unges beskæftigelse,” som de har delt med Spanien og Belgien. Endvidere fremsættes anbefalinger til arbejdet i den næste periode, hvori Danmark indgår, og hvor det overordnede tema er ”unges aktive medborgerskab.” (”Participation”). Danmarks nationale prioritet er her ”fremme af unges kreativitet, innovationsevne og talent som led i deres aktive medborgerskab og overgang til beskæftigelse på arbejdsmarkedet.”

I resolution af 27. november 2009 om nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet i perioden 2010 til 2018 siges bl.a. følgende om gennemførelsen af samarbejdet:

”Høringer og struktureret dialog med unge og ungdomsorganisationerne: Den strukturerede dialog med unge og ungdomsorganisationerne, der tjener som forum for fortløbende fælles overvejelse af prioriteterne, gennemførelsen og opfølgningen af det europæiske samarbejde på ungdomsområdet, bør videreføres og udvikles.

De emner, der tages op under dialogen, bør tilpasses de generelle mål for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet og prioriteterne for hver arbejdscyklus.

Der bør fastsættes klare målsætninger og realistiske procedurer for hver cyklus i dialogen for at sikre kontinuitet og opfølgning. Dialogen bør være så omfattende som muligt og bør udarbejdes på lokalt, regionalt og nationalt plan samt på EU-plan, og den bør inddrage ungdomsforskere og dem, der er aktive inden for ungdomsarbejde. En struktureret dialog med unge og ungdomsorganisationerne på andre politikområder bør også understøttes.”

2. Formål og indhold

Med udgangspunkt i resolutionen fra 2009 er der fastlagt en særlig procedure for den strukturerede dialog med unge og ungdomsorganisationerne. Arbejdet koordineres på europæisk plan af en styregruppe (ESC) og på nationalt plan af arbejdsgrupper i medlemslandene. Den europæiske styregruppe ledes p.t. af præsidenten for European Youth Forum i samarbejde med en repræsentant fra Europa-

Kommissionen. Styregruppen har desuden tre medlemmer fra hvert af den igangværende trios tre lande. Den nationale arbejdsgruppe i Danmark ledes af Dansk Ungdoms Fællesråd og har p.t. otte medlemmer.

Inden for hvert formandskab gennemføres en høringsrunde blandt ungdomsorganisationerne i alle medlemslande med henblik på at få klarlagt de unges syn på de udfordringer, som de er stillet over for – p.t. under overskriften ”unges beskæftigelse” – og at få konstruktive forslag til løsninger. Disse drøftes så på de halvårslige ungdomskonferencer, der afholdes under hvert formandskab.

Resolutionen konstaterer, at dialogen i sin første fase har været et nyttigt værktøj i processen med at kortlægge unges situation i Europa, men at der stadig er udfordringer, som bør tages op i fremtiden.

Formandskabet anbefaler derfor, at opmærksomheden i den næste 18-måneders periode specielt rettes mod følgende emner:

- Fremme politisk opfølgning på de foreløbige resultater
- Sørge for tilbagemelding til de unge om opfølgningen
- Tilstræbe, at alle relevante aktører deltager i processens forskellige faser
- Overveje økonomisk støtte til processen i den næste generation af EU-programmer
- Sørge for en realistisk tidsramme for gennemførelsen
- Anvende metoder, der er relevante, effektive og stimulerende for kvaliteten af dialogen
- Sørge for udveksling af eksempler på god praksis mellem de nationale arbejdsgrupper indbyrdes
- Forenkle procedurerne med fuld respekt af nærhedsprincippet
- Bruge de nye sociale medier, hvor det er relevant
- Sørge for klare og let forståelige spørgsmål i høringsrunderne.

Specielt om resultaterne af første dialog-runde om unges beskæftigelsessituation anbefaler formandskabet medlemsstaterne at

- Fremme unges adgang til let tilgængelig information om arbejdsmarkedsforhold
- Tilstræbe øget anerkendelse af unges frivillige arbejde og uformelle læring
- Øge mulighederne for unges adgang til arbejdsmarkedet gennem særligt målrettede foranstaltninger, hvor det er relevant
- Øge fleksibiliteten og sikkerheden for unge, som ønsker at kombinere beskæftigelse med videreuddannelse, frivilligt arbejde og privatliv

- Fremme lige adgang for unge til de forskellige former for mobilitet via en forenkling af de administrative procedurer med henvisning til Europa 2020-strategien og specielt flag-skibsinitiativet Unge på Vej.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på ungdomsområdet, jf. artikel 165, respekteres fuldt ud i rådsresolutionen.

6. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Udkastet til rådsresolution har været drøftet på et møde i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom m.v. den 27. april 2011. Der fremkom ingen bemærkninger.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes at støtte en vedtagelse af resolutionen.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter formandskabets udkast til resolution.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Resolutionen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Pkt. 3. Unges frivillige arbejde og deres bidrag til udvikling af lokalsamfundene

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *politisk debat*

Resumé:

Formandskabet ønsker at sætte fokus på unges frivillige arbejde og anerkendelsen heraf i medlemslandene, særligt på baggrund af beslutningen om at gøre 2011 til Det Europæiske År for Frivillige Aktiviteter.

1. Baggrund

Formandskabet ønsker at sætte fokus på beslutningen om at gøre 2011 til om EU's År for frivillige Aktiviteter og den værdi, som det frivillige arbejde har både for de mange unge, som deltager i aktiviteterne, og for samfundet som helhed.

2. Formål og indhold

Det frivillige arbejde, som mange unge udfører, spiller en vigtig rolle i udviklingen af samfundets forskellige sektorer: Organisationer i civilsamfundet, ungdomsklubber, sygehuse, skoler, sportsklubber osv. De kompetencer, som de unge opnår derigennem, bør derfor sikres en bredere anerkendelse som et led i at styrke unges aktive medborgerskab generelt.

Det Europæiske År for Frivillige Aktiviteter medvirker til dette bl.a. ved at give unge fra de forskellige medlemslande mulighed for at mødes og lære af hinandens eksempler på god praksis. De foreslåede aktiviteter på europæisk plan fokuserer først og fremmest på kommunikations- og oplysningsaktiviteter såsom konferencer, seminarer, erfaringsudveksling og publikationer. Der er afsat et budget på i alt 8 MEUR til Året og yderligere 2 MEUR til forberedelserne. Dette suppleres af eventuel national medfinansiering i medlemslandene. I Danmark administreres Året af Socialministeriet, som yder støtte til en række nationale projekter.

På denne baggrund indbyder formandskabet ministrene til at diskutere følgende spørgsmål.

1. Hvordan bidrager unges frivillige arbejde til udviklingen af deres lokalsamfund?
2. Hvad kan der gøres for at øge unges deltagelse i sådant arbejde?
3. Hvad kan der gøres for at fremme dialogen mellem de unge og de ældre generationer i forbindelse med frivilligt arbejde?

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Diskussionsoplægget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

6. Konsekvenser

Diskussionsoplægget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Diskussionsoplægget har ikke været sendt i høring.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes at bidrage til udvekslingen af synspunkter.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen byder diskussionsoplægget velkomment og vil bidrage til diskussionen.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Diskussionsoplægget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Uddannelse**Pkt. 4: Politikker, som skal mindske antallet af elever, der forlader skolen for tidligt**

- KOM(2011) 18
- henstilling

Resumé: *Henstillingen skal understøtte målsætningen i Europa 2020-strategien om at mindske andelen af elever, der forlader skolen for tidligt til mindre end 10 procent senest i 2020. Udkastet opfordrer medlemsstaterne til at identificere hvilke faktorer, der kan føre til frafald og på den baggrund iværksætte politikker, der kan mindske andelen af elever, som forlader skolen for tidligt.*

1. Baggrund

At forlade skolen for tidligt indebærer tab af socialt og økonomisk potentiale for den enkelte, ligesom det udgør en social og økonomisk udfordring for samfundet. En reducere af antallet af unge som forlader skolen for tidligt er således afgørende for at sikre en bedre udnyttelse af det menneskelige og økonomiske potentiale i EU og bidrage til fremtidig vækst og beskæftigelse. En reducere af antallet af unge som forlader skolen for tidligt vil også bidrage til at indfri Europa 2020-målsætningen om, at mindst 40 procent af de 30 – 34 årige skal gennemføre en videregående uddannelse. Henstillingen er en opfølgning på Kommissionens meddelelse ”Løsning af problemet med elever, der forlader skolen for tidligt: Et vigtigt bidrag til dagsordenen for Europa 2020” (KOM (2011) 18).

2. Formål og indhold

Udkastet skal understøtte målsætningen i Europa 2020-strategien om at mindske andelen af elever, der forlader skolen for tidligt til mindre end 10 procent senest i 2020.

Udkastet er vedlagt et annekset, der indeholder en ramme for politikker til reducere antallet af elever der forlader skolen for tidligt. Annekset behandler forebyggelsespolitikker, politikker med indgribende foranstaltninger og kompensationspolitikker, der skal hjælpe dem, som har forladt skolen for tidligt.

Udkastet til henstilling anbefaler, at medlemsstaterne identificerer de primære faktorer, der fører til at unge forlader skolen for tidligt. Disse faktorer bør danne grundlag for målrettede, effektive og evidensbaserede politikker sigtet mod at reducere antallet af unge, som forlader skolen for tidligt. Inden udgangen af 2012 bør medlemsstaterne have en strategi mod bekæmpelse af for kort skolegang, der skal implementeres i overensstemmelse med de nationale Europa 2020-målsætninger. Strategierne bør omfatte tiltag rettet mod grupper, som er i særlig risiko for at forlade skolen for tidligt. Strategierne til bekæmpelse af for kort skolegang skal inddrage undervisere, skoleledere og andre relevante interessenter.

Henstillingen inviterer Kommissionen til at bidrage til medlemsstaternes indsats ved at kontrollere udviklingen i medlemsstaterne for derved at fastslå udviklingstendenser. Endvidere opfordres Kommissionen til at støtte udviklingen af nationale strategier og udvekslingen af erfaringer, god praksis og effektiv peer-learning mellem medlemsstaterne.

Kommissionen opfordres desuden til at støtte udviklingen af effektive politikker, der skal hindre, at unge forlader skolen for tidligt ved at lancere komparative undersøgelser og forskning. Samtidig opfordres Kommissionen til at sikre, at EU's program for livslang læring, de europæiske strukturfonde samt rammeprogrammet for forskning og innovation støtter og bidrager til gennemførelsen af nationale politikker. Endelig bør Kommissionen regelmæssigt aflægge rapport om fremskridt i retningen af Europa 2020-målsætningen vedrørende elever, der forlader skolen for tidligt gennem den årlige vækstoversigt og gennem den strategiske ramme for europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET2020).

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet jf. artikel 165 og 166 i TFEU respekteres fuldt ud i henstillingen.

6. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Henstillingen har været sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse og er drøftet ved et møde i specialudvalget den 27. april 2011. Følgende bemærkninger blev modtaget:

Danmarks Lærerforening (DLF) bemærkede, at det bør fremgå, at økonomiske spørgsmål vedrørende støtte til studerende der er i risiko for at forlade skolen for tidligt hører under medlemsstaternes kompetence.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelse af henstillingen.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter formandskabets forslag til henstilling

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Pkt. 5: Fremme af læringsmobilitet for unge mennesker

- KOM(2010) 477
- henstilling

Resumé: *Henstillingen har til formål at fremme læringsmobiliteten blandt unge i EU. Det kan ske ved at sikre unge bedre muligheder for at deltage i læringsmobilitet og ved at give dem de nødvendige forudsætninger for at deltage i læringsmobilitet. Samtidig er det vigtigt, at læringsmobiliteten har en høj kvalitet, og at der er en generel anerkendelse af værdien ved læringsmobilitet.*

1. Baggrund

Udkastet er en opfølgning på Europa-Kommissionens meddelelse "Unge på vej" (KOM (2010) 477), der har til formål at fremme læringsmobiliteten blandt unge i EU. Henstillingen omfatter læringsmobilitet på alle uddannelsesniveauer fra grundskole til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, og den dækker både formel og uformel læring. Henstillingen skal ses i lyset

af de eksisterende instrumenter til fremme af læringsmobilitet, som eksisterer indenfor både EU og Bologna-processen.

2. Formål og indhold

Udkastet skal bidrage til at øge antallet af unge, som deltager i læringsmobilitet. Medlemsstaterne opfordres til at sikre let tilgængelig information og vejledning af en høj kvalitet om mulighederne for læringsmobilitet. Unge skal motiveres til at deltage i læringsmobilitet bl.a. ved at medlemsstaterne fremmer en læringskultur, hvor alle relevante interessenter inddrages, og hvor man fremmer anerkendelsen af værdien ved læringsmobilitet.

En forudsætning for at øge læringsmobiliteten er, at unge besidder de nødvendige sproglige og interkulturelle kompetencer, hvorfor disse bør fremmes i uddannelserne.

Medlemsstaterne opfordres til at reducere administrative byrder, der kan hindre muligheden for læringsmobilitet.

I udkastet opfordres medlemsstaterne til at fremme muligheden for at unge kan tage studielån og stipendier med til et andet land i forbindelse med læringsmobilitet.

Medlemsstaterne opfordres også til at understøtte kvaliteten af læringsmobilitet ved blandt andet at vejlede unge om, hvorledes de kan få gavn af læringsmobilitet, og hvorledes de efterfølgende kan anvende erfaringer opnået i forbindelse med læringsmobilitet. Samtidig opfordres medlemsstaterne til at understøtte anerkendelsen af læringsudbytte opnået gennem læringsmobilitet blandt andet ved at fremme implementeringen af EU-instrumenter, som kan facilitere overførslen og valideringen af læringsudbytte.

Udkastet opfordrer medlemsstaterne til at fremme læringsmobilitet ved at understøtte partnerskaber mellem offentlige og private aktører på både regionalt og lokalt niveau. Man bør også stimulere samarbejde og kommunikation mellem uddannelsessektoren og erhvervslivet for eksempel gennem tilvejebringelsen af praktikpladser. Det kan også omfatte særlige tilskud til erhvervslivet, der kan motivere dem til at indgå sådanne samarbejder.

Endelig opfordres medlemsstaterne til – på frivilligt basis – at støtte udarbejdelsen af en metodisk ramme, der kan overvåge fremskridt i forhold til at fremme mobilitet og fremskridt i forhold til at fjerne hindringer for mobilitet. Grundlaget for en sådan metodisk ramme vil være et arbejde udført af Eurydice net-

værket med assistance fra eksperter fra medlemsstater. Samtidig skal arbejdet tage udgangspunkt i eksisterende datakilder og information.

Af henstillingen fremgår det, at Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne vil sikre et fuldt og effektivt udbytte af EU-programmerne – særligt indenfor livslang læring – med henblik på at fremme unges muligheder for læringsmobilitet. Dette omfatter også overvejelser om anvendelse af den europæiske struktur- og samhørighedsfond samt den europæiske investeringsbank.

Kommissionen vil ligeledes overveje, hvorledes henstillingen kan få betydning for den næste generation af EU-programmer på uddannelses- og ungdomsområdet samt på EU's fremtidige flerårige finansielle ramme.

I samarbejde med eksperter fra medlemsstaterne vil Kommissionen undersøge muligheden for at udarbejde en metodisk ramme, der kan overvåge fremskridt i forhold til at fremme mobilitet og fremskridt i forhold til at fjerne hindringer for mobilitet.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet jf. artikel 165 og 166 i TFEU respekteres fuldt ud i henstillingen.

6. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Henstillingen har været sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse og er efterfølgende drøftet ved et møde i specialudvalget den 27. april 2011. Følgende bemærkninger blev modtaget:

Landsorganisationen i Danmark (LO) bemærkede, at udkastet hovedsageligt har fokus på individuel mobilitet. LO efterlyser i den forbindelse fokus på de strukturelle rammer for mobilitet herunder særligt i forhold til erhvervsuddannelserne.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelse af henstil-

ling.en

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter formandskabets forslag til henstilling

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Pkt. 6: Førskoleundervisning og børnepasningsordninger

- KOM (2011) 66
- rådskonklusioner

Resumé: Rådskonklusionerne skal bidrage til indfrielsen af målet for førskoleundervisning og børnepasningsordninger, som det fremgår af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020). Strategirammen sætter som mål for 2020, at mindst 95 procent af børn mellem 4 år og skolestartsalderen skal deltage i førskoleundervisning og børnepasningsordninger. På den baggrund indeholder udkastet en række opfordringer til medlemsstaterne om at udveksle gode erfaring og sikre effektive investeringer på området.

1. Baggrund

Strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet sætter som mål, at i 2020 skal mindst 95 procent af børn mellem 4 år og skolestartsalderen deltage i førskoleundervisning og børnepasningsordninger. På den baggrund angiver udkastet hvilken gavnlig effekt førskoleundervisning og børnepasningsordninger kan have på børn og unges videre uddannelsesforløb. Det bidrager således også til indfrielsen af Europa 2020-målsætningen om, at reducere antallet af unge der forlader skolen for tidligt til 10 procent og indfrielsen af målsætningen om, at 20 millioner mennesker i EU skal løftes ud af fattigdom. Rådskonklusionerne er en opfølgning på Kommissionens meddelelse ”Førskoleundervisning og børnepasningsordninger: at give alle vores børn den bedstestart i verden af i morgen” (KOM (2011) 66).

2. Formål og indhold

Udkastet har som formål at understøtte indfrielsen af målet om deltagelse i førskoleundervisning og børnepasningsordninger. I udkastet angives en række faktorer, der kan bidrage til at skabe et bredt udbud af førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet. Udkastet fremhæver desuden den betydning deltagelse i førskoleundervisning og børnepasningsordninger kan have for børn og unge senere i livet. Særligt børn fra socialt ud-

satte grupper kan få et styrket fundament for deres videre uddannelse, hvis de deltager i førskoleundervisning.

Udkastet fremhæver nødvendigheden af, at udbuddet af førskoleundervisning og børnepasningsordninger er af høj kvalitet. En vigtig faktor er at sikre professionelt personale på området. Her bør det tilstræbes at øge andelen af mandligt personale. Ligeledes skal der være reel adgang til førskoleundervisning og børnepasningsordninger for alle grupper af børn.

Medlemsstaterne opfordres til at evaluere eksisterende førskole- og børnepasningstilbud på både lokalt, regionalt og nationalt niveau med henblik på at vurdere tilbuddenes tilgængelighed og kvalitet. Samtidig opfordres medlemsstaterne til at foretage effektive investeringer i førskoleundervisning og børnepasningsordninger, da dette på langt sigt kan bidrage til at skabe vækst.

Med støtte fra Kommissionen opfordres medlemsstaterne til at samarbejde gennem den åbne koordinationsmetode indenfor relevante sektorer såsom uddannelse, kultur, beskæftigelse, sundhed, jura og det sociale område. Samarbejdet bør involvere alle relevante interessenter med det formål at producere værktøjer på europæisk niveau, der kan støtte politikudviklingen på førskole og børnepasningsområdet på både lokalt, regionalt og nationalt niveau. Endvidere opfordres medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen til at gøre brug af EU-instrumenterne på området for livslang læring og forskning, ligesom der også bør gøres brug af de europæiske strukturfonde i overensstemmelse med målsætningerne i Europa 2020-strategien.

I udkastet inviteres Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i udvekslingen af god praksis på førskole- og børnepasningsområdet i overensstemmelse med den åbne koordinationsmetode. Kommissionen inviteres ligeledes til at styrke evidensgrundlaget på området ved at gennemføre EU-undersøgelser, der kan understøtte den internationale forskning på området. Endelig opfordres Kommissionen til at overvåge og afrapportere på fremskridtet i forhold til indfrielsen af strategiramens målsætning om, at 95 procent af børn skal deltage i førskoleundervisning børnepasningsordninger.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet jf. artikel 165 og 166 i TFEU respekteres fuldt ud i rådskonklusionerne.

6. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Rådskonklusionerne har været sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse og er drøftet ved et møde i specialudvalget den 27. april 2011. Følgende bemærkninger blev modtaget:

Danmarks Lærerforening (DLF) bemærkede, at det bør være professionelle fagfolks ansvar at vurdere, hvordan børn sikres en blød overgang mellem hjemmet og børnepasningsordninger og førskoleundervisning.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium bemærkede, at det vigtigste hensyn i forbindelse med uddannelsen af personale til førskoleundervisning og børnepasningsordninger bør være uddannelsernes kvalitet. Ved at gøre uddannelserne mere attraktive kan man bedre tiltrække studerende af begge køn. Hensynet til at tiltrække flere mænd til uddannelserne bør således ikke ske på bekostning af uddannelsernes kvalitet.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelse af rådskonklusionerne.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter formandskabets forslag til rådskonklusioner.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Pkt. 7: Forebyggende politikker der kan bekæmpe antallet af elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår herunder romaer, som forlader skolen for tidligt

- KOM (2011) 173
- *udveksling af synspunkter*

Resumé: *Formandskabet lægger med sit papir op til en diskussion af, hvilke tiltag der kan hindre skolefrafald blandt elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår og herunder også romaer. Desuden ønsker formandskabet, at ministrene overveje, hvorledes det europæiske samarbejde kan støtte medlemsstaternes implementering af politikker, der skal mindske antallet af elever, som forlader skolen for tidligt.*

1. Baggrund

I både Europa 2020-strategien og i strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET2020) indgår uddannelse som en forudsætning for at skabe vækst og beskæftigelse, og der er fastsat målsætning om, at antallet af elever, der forlader skolen for tidligt skal reduceres til højst 10 procent.

Kommissionen offentliggjorde den 5. april 2011 meddelelsen "En EU-ramme for de nationale strategier for romaernes integration frem til 2020" (KOM (2011) 173). I meddelelsen foreslår Kommissionen, at EU's mål for romaernes integration, under hensyntagen til romaernes andel af befolkningen, bør dække følgende fire områder: Adgang til uddannelse, beskæftigelse, sundhedspleje og boliger. Baggrunden for meddelelsen er bl.a., at børn fra romagrupper ofte har et lavere uddannelsesniveau end befolkningsgennemsnittet.

2. Formål og indhold

Diskussionspapiret skal sætte fokus på tiltag, der kan forebygge, at elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår forlader skolen for tidligt. Børn fra socioøkonomisk dårligt stillede kår vil ofte have en større risiko for at forlade skolen for tidligt, hvorfor der er særligt behov for tiltag, som kan forebygge, at de forlader skolen for tidligt. Diskussionspapiret sætter særsomt fokus på børn fra Romagrupper, fordi denne gruppe i mange medlemsstater ofte er udsat for social eksklusion og fattigdom, hvilket bl.a. indebærer en begrænset adgang til uddannelse.

En af årsagerne til at elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår har en større risiko for at forlade skolen for tidligt er, at de ofte mangler støtte i hjemmet eller har manglende adgang til uddannelsesmæssig støtte. Derfor kan en større involvering fra forældrenes side i børnenes skolegang afhjælpe, at de forlader skolen for tidligt. Men det kan være en udfordring for forældre fra en socioøkonomisk dårligt stillet baggrund at tilvejebringe den rette støtte til børnene. En årsag til at denne gruppe af elever forlader skolen for tidligt er også, at disse børn ofte deltager mindre i dagtilbud, selvom undersøgelser viser, at de har stor gavn af disse tilbud.

Politikker der sigter mod at tilvejebringe uddannelse af høj kvalitet med målrettet støtte til relevante grupper kan sammen med en øget fleksibilitet i forhold til forskellige uddannelsesveje forebygge, at elever forlader skolen for tidligt. Det forudsætter bl.a. at underviserne har de rette redskaber til at håndtere skoleklasser med forskellige grupper af elever samt kan tilegne sig forskellig-

artede læringsstile, der kan målrettes de forskellige grupper af elever.

For tidligt skolefrafald kan mindskes, hvis der skabes bedre forbindelse mellem akademiske og erhvervsrettede fag og uddannelser. Det kan hindre, at elever forlader skolen, fordi de ikke ønsker at forfølge akademiske fag eller uddannelser. Dette bør understøttes ved tilvejebringelsen af god vejledning omkring de forskellige uddannelsesmuligheder.

På denne baggrund indbyder formandskabet ministrene til at diskutere følgende spørgsmål.

1. Hvilke tiltag og tilgange kan forebygge, at elever fra socioøkonomisk dårligt stillede kår, herunder romaer, forlader skolen for tidligt og hvorledes man kan forbedre disse gruppers uddannelsesmæssige vilkår?
2. Hvilke mekanismer kan bedst sikre, at tiltag rettet mod de grupper af elever, som er i risikozonen for at forlade skolen for tidligt, indfrier målsætningen om, at mindske skolefrafaldet?
3. Hvordan kan europæisk samarbejde på området understøtte medlemsstaterne i deres implementering af politikker, som skal mindske skolefrafald?

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Diskussionsoplægget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

6. Konsekvenser

Diskussionsoplægget medfører ingen konsekvenser.

7. Høring

Der henvises til høringen af udkastet til henstilling om politikker, som skal mindske antallet af elever, der forlader skolen for tidligt.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at bidrage til udvekslingen af synspunkter.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen byder diskussionsoplægget velkomment.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Diskussionsoplægget har ikke tidligere været forelagt Folketingets.